

Legislația profesiei de avocat

Ediția a 3-a actualizată la 12 iunie 2023
și îngrijită de **Mircea Dub**

Editura Rosetti International
București, 2023

Cuprins

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.....	5
2. Statutul profesiei de avocat	43
3. Codul deontologic al avocatului român.....	231
4. Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană.....	243
5. Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților	253
6. Decizia nr. 15/2015 pronunțată de Înalta Curte de Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii. Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul penal (corespondent al art.281 din Codul penal anterior), în ipoteza exercitării activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare (<i>extras</i>)	294

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat^{*)}

Republicată în M. Of. nr. 440 din 24 mai 2018

^{*)} Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 25/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 28 martie 2017, dându-se textelor o nouă nume-rotare.

După republicare Legea nr. 51/1995 a fost modificată prin:

- **Legea nr. 46/2019** privind modificarea art. 61 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 191 din 11 martie 2019);
- **Legea nr. 142/2019** privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 598 din 19 iulie 2019);
- **Legea nr. 100/2020** privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 579 din 1 iulie 2020);
- **Legea nr. 184/2021** privind modificarea art. 16 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 658 din 2 iulie 2021);
- **Legea nr. 32/2023** privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 36 din 12 ianuarie 2023);
- **Legea nr. 50/2023** privind modificarea art. 20 alin. (5) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 186 din 6 martie 2023);
- **Legea nr. 89/2023** privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 310 din 12 aprilie 2023).

CUPRINS	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale	1-11
Capitolul II. Dobândirea calității de avocat	12-27
<i>Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură</i>	12-25
<i>Secțiunea a 2-a. Încetarea și suspendarea calității de avocat</i>	26-27
Capitolul III. Drepturile și îndatoririle avocatului	28-47
<i>Secțiunea 1. Drepturile avocaților</i>	28-38
<i>Secțiunea a 2-a. Îndatoririle avocaților</i>	39-47
Capitolul IV. Organizarea profesiei de avocat	48-69
<i>Secțiunea 1. Baroul</i>	48-58
<i>Secțiunea a 2-a. Uniunea Națională a Barourilor din</i> <i>România - U.N.B.R.</i>	59-69
Capitolul V. Asistența judiciară	70-84
<i>Secțiunea 1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare</i>	70-74
<i>Secțiunea a 2-a. Organizarea activității de acordare a asistenței</i> <i>judiciare</i>	75-84
Capitolul VI. Răspunderea disciplinară	85-89
Capitolul VII. Exercițarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	90-105
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	90-95
<i>Secțiunea a 2-a. Exercițarea cu caracter permanent a profesiei în</i> <i>România de către avocații care au obținut calificarea profesională</i> <i>în unul dintre statele membre ale Uniunii</i> <i>Europene și ale Spațiului Economic European</i>	96-103
<i>Secțiunea a 3-a. Exercițarea în România, prin prestarea de servicii,</i> <i>a profesiei de către avocații provenind din statele membre ale</i> <i>Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European</i>	104-105
Capitolul VIII. Dispoziții tranzitorii și finale	106-110

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare **U.N.B.R.**

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stăruii pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

f) activități de mediere;

g) activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;

i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;

j) activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;

k) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți.

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată.

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice în vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivi. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitivi și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

(10) La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afecțiuni al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscrisura efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.